

הלכות עבודת יום הכפורים פרק ה

א. כל עבודות שעובד בבגדי לבן בפנים בהיכל, צריך לעשותן על הסדר שבארנו; ואם הקדים בהן מעשה לחברו, לא עשה כלום. קטרת שחפנה קדם שחיטת הפר, לא עשה כלום: אף על פי שהחפינה בעזרה צרך פנים, כעבודת פנים היא.

ב. וכן שעיר ששחטו קדם מתן דמו שלפר, לא עשה כלום אף על פי שהשחיטה בעזרה, הרי דמו נכנס לפנים. איל ושעיר המוספין שעשה אותן קדם עבודת היום, אינן כלום.

ג. הקדים דם השעיר לדם הפר בקדש הקדשים, וזה מדם הפר כמצותו; ואחר כך יביא שעיר אחר, וישחט אותו, וזה מדמו בקדש הקדשים כמצותו, ויפסל הראשון. הקדים דם השעיר לדם הפר במתנות שבהיכל על הפרכת, יחזר ויזה מדם השעיר פעם שניה לאחר דם הפר.

ד. נשפך הדם עד שלא גמר מתנות שבקדש הקדשים, יביא דם אחר ויחזר ויזה בתחלה בקדש הקדשים; גמר מתנות שבקדש הקדשים, והתחיל במתנות שבהיכל, ונשפך הדם עד שלא גמר יביא דם אחר, ומתחיל מתחלת הזיות שבהיכל; גמר מתנות שבהיכל, והתחיל לתן על מזבח הזהב, ונשפך הדם עד שלא גמר יביא דם אחר, ומתחיל מתחלת מתנות המזבח: שפלן כפרה בפני עצמן הן. גמר מתנות המזבח, ואחר כך נשפך הדם אינו צריך להביא דם אחר: ששפיכת השירים על מזבח החיצון, אינה מעכבת.

ה. ואם דם הפר הוא שנשפך קדם שיגמר כל המתנות הרי זה מביא פר אחר, ויחפן הקטרת פעם שניה קדם שחיטת הפר, ויקטיר הקטרת, ואחר כך יביא דמו ויזה ממנו. ואין מטמא בגדים, ואין נשרף בבית הדשן אלא הפר הזה האחרון, שבו נגמרה הכפרה.

ו. נתערב לו דם הפר בדם השעיר, קדם שיגמר ההזיות נותן אחת למעלה ושבע למטה, לשם פר; וחוזר ונותן אחת למעלה ושבע למטה, לשם שעיר. נתערבו במתנה אחרונה נותן אחת למטה, לשם פר; וחוזר ונותן אחת למעלה ושבע למטה, לשם שעיר.

ז. נתחלפו הכוסות, ולא ידע איזה הוא כוס דם הפר ואיזה הוא כוס דם השעיר נותן מאחד מהן אחת למעלה ושבע למטה, ונותן מן השני אחת למעלה ושבע למטה, וחוזר ונותן מן הראשון אחת למעלה ושבע למטה: נמצא מכל מקום שנותן מדם הפר, ואחריו מדם השעיר.

ח. קבל דם הפר בשתי כוסות, וקבל דם השעיר בשתי כוסות, ונתערבו מקצת הכוסות, ולא נודע כוס דם הפר מכוס דם השעיר הרי זה מזה כל ההזיות כמצותן מן הכוסות שלא נתערבו, ושופך שירי אלו שהזה מהן על היסוד כמצוה; ואותן הכוסות שנתערבו, ישפכו לאמה.

ט. פר יום הכפורים אף על פי שכוהן גדול קונה אותו משלו, שנאמר "פר החטאת, אשר-לו" (ויקרא טז, ו; ויקרא טז, יא) המקום הפקיר ממונו בו, לכל אחיו הכוהנים: שאלו לא היה להן בו שתפות, לא היו מתכפרין בו. לפיכך אם מת כוהן גדול קדם

שִׁשְׁחַט הַפֶּר הַכֹּהֵן שְׁעוֹמֵד תַּחֲתָיו אֵינוּ מְבִיא פֶּר אַחֵר, אֲלֹא שׁוֹחֵט אֶת שְׁלֹאֲשׁוֹן; וְאֵינוּ חֲטָאת שְׁמֵתוֹ בְּעֲלִיָּה שְׁתָּמוֹת, שְׂאִין חֲטָאת הָרִבִּים מֵתָה. שְׁחַט אֶת הַפֶּר, וּמֵת קֹדֶם שִׁכְפֹּר בְּדָמוֹ הַכֹּהֵן הָאֲחֵר נִכְנָס בְּדָם זֶה, וּמִכְפֹּר בּוֹ.

י. שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מְצוּתָן שִׁיְהִיו שׁוּוִין בְּמִרְאָה וּבְקוֹמָה וּבְדָמִים, וּלְקִיחָתָן כְּאַחַת: אֵף עַל פִּי שְׂאִינָן שׁוּוִין, כְּשָׂרִים; לָקַח אֶחָד מֵהֶן הַיּוֹם, וְאֶחָד לְמָחָר כְּשָׂרִים. מֵת אֶחָד מֵהֶן אִם עַד שְׁלֹא הִגְרִיל מֵת, יִקַּח זֶה לְשָׁנִי. וְאִם מִשְׁהִגְרִיל מֵת יָבִיא שְׁנַיִם וַיִּגְרִיל עָלֵיהֶן כְּתַחֲלָה, וְרוּאָה אֵיזָה הוּא שְׁמֵת: אִם הָיָה שְׁלָה, אוֹמֵר זֶה שְׁעֹלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לָהּ יִתְקַים תַּחֲתָיו; וְאִם הָיָה הַמֵּת שְׁלַעֲזָאזֵל, יֹאמֵר זֶה שְׁעֹלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַעֲזָאזֵל יִתְקַים תַּחֲתָיו. וְהַשְּׁנַיִם מִן הַשְּׁנַיִם שְׁהִגְרִיל עָלֵיהֶן בְּסוּף, יִרְעָה עַד שִׁיפֹל בּוֹ מוֹם; וַיִּמָּכֶר, וַיִּפְּלוּ דָמָיו לַנִּדְבָּה: שְׂאִין חֲטָאת הַצָּבוּר מֵתָה.

יא. פֶּר וְשְׁעִיר שְׁלִיּוֹם הַכַּפּוּרִים שְׂאָבָדוֹ, וְהַפְּרִישׁ אַחֲרֵים תַּחֲתֵיהֶן, וְקָרְבוּ, וְנִמְצְאוּ הָרֵאשׁוֹנִים יִרְעוּ עַד שִׁיסְתָּאבוּ, וַיִּמָּכְרוּ, וַיִּפְּלוּ דָמֵיהֶן לַנִּדְבָּה; וְכֵן אִם נִמְצְאוּ הָרֵאשׁוֹנִים, קֹדֶם שִׁיקָרְבוּ אֵלּוּ יִקָּרְבוּ הָרֵאשׁוֹנִים, וַיִּרְעוּ הַשְּׁנַיִים עַד שִׁיפֹל בָּהֶן מוֹם, וַיִּפְּלוּ דָמֵיהֶן לַנִּדְבָּה: שְׂאִין חֲטָאת הַצָּבוּר מֵתָה.

יב. הַמוֹם פּוֹסֵל בְּשְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח, אִפְּלוּ מוֹם עוֹבֵר; וְכֵן אִם נַעֲשָׂה מַחֲסֵר זָמָן, נִפְסֵל כְּגוֹן שְׁנִשְׁחַטָּה אָמוּ לַחֹלָה בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים: שְׁדַּחֲתָיו לַעֲזָאזֵל, הִיא שְׁחִיטָתוֹ. הָיָה טְרֵפָה פָּסוּל, שְׁנֹאֲמַר "יַעֲמֹד-חַי" (ויקרא טז, י).

יג. חָלָה הַשְּׁעִיר, וְאֵינוּ יָכוֹל לְהִלָּךְ מִרְכִּיבּוֹ עַל כְּתָפוֹ, וְאִפְּלוּ בְּשִׁבְתָּ; חָלָה הַמִּשְׁלַח, הָרִי זֶה מִשְׁלַחוֹ בְּיַד אַחֵר. נִטְמָא הַמִּשְׁלַח הָרִי זֶה נִכְנָס לְמִקְדָּשׁ, וְנוֹטְלוֹ וַיּוֹצֵא: שְׁנֹאֲמַר "בְּיַד-אִישׁ עֲתִי" (ויקרא טז, כא) בְּיַד זֶה שְׁהוּכֵן, אִפְּלוּ נִטְמָא. דִּחְפּוֹ, וְנִפֹּל הַשְּׁעִיר, וְלֹא מֵת יֵרֵד אַחֲרָיו, וַיִּמִּיתֵנוּ בְּכָל דָּבָר שְׁמִמִּיתוֹ. וְאַבְרֵי שְׁעִיר זֶה, מִתְרִין בַּהֲנִיָּה.

יד. נִפְתַּחְתָּה תִּקְרָה שְׁלֵהִיכֹל לֹא הָיָה מִזֶּה, שְׁנֹאֲמַר "בְּאֵהָל מוֹעֵד" (ויקרא טז, יז). מִזְבֵּחַ שְׁלֹא נִתְחַנֵּךְ בְּקִטְרֹת לֹא יִזָּה עָלָיו, שְׁנֹאֲמַר "מִזְבֵּחַ קִטְרֹת הַסַּמִּים" (ויקרא ד, ז). חֲסֵר מִן הַקִּטְרֹת אֶחָד מִסַּמְנֵיהָ, אוֹ מַעֲלָה עֶשֶׂן חֵיב מִיתָה עָלֶיהָ, שְׁנֹאֲמַר "וְלֹא יָמוּת, כִּי בָעֵנָן . . ." (ויקרא טז, ב). וְכֵן חֵיב מִיתָה עַל בִּיאָתוֹ בְּלֹא מִצְוָה; לְפִיכָךְ אִם שָׁגַג בְּבִיאָהּ, וְהִזִּיד בְּקִטְרֹת, אוֹ שֶׁנִּכְנָס בְּקִטְרֹת שְׁלֵמָה, עִם הַחֲסֵרָה חֵיב מִיתָה. הַקִּטִּיר מִן הַקִּטְרֹת שְׁלֵקְדָּשׁ הַקֹּדְשִׁים כְּזִית בַּהֲיִכֹל, חֵיב מִיתָה.

טו. חֲפִינַת הַקִּטְרֹת עֲבוּדָה, וְהַמְחֻשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בָּהּ; וְכֵן חֲתִית הַגִּחְלִים לְקִטְרֹת, נִפְסֵלֶת בְּמַחֲשָׁבָה: שְׁמִכְשִׁירֵי קָרְבָן כְּקָרְבָן.

טז. חֲפֵן בְּרֵאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו, אוֹ מִן הַצִּדִּדִּין, אוֹ מִמַּטָּה לְמַעֲלָה, אוֹ שְׁחָפֵן בִּידוֹ זוֹ וּבִידוֹ זוֹ וְקָרְבָן זוֹ לְזוֹ, אוֹ שְׁנִתְפָּזְרָה קִטְרֹת מִידוֹ עַל הָאָרֶץ וְאַסְפָּהּ, אוֹ שְׁחָפֵן חֲבֵרוֹ וְנָתַן לְחִפְנָיו, אוֹ שְׁחָפֵן וּמֵת וְנִכְנָס שְׁנֵי בָמָה שְׁחָפֵן רֵאשׁוֹן כָּל אֵלּוּ סָפֵק, וְלֹא יִקְטִיר; וְאִם הַקִּטִּיר, הִרְצָה.